

Hyvät Käkisalmen Kaupungin Rouvasväen Yhdistyksen juhluvieraat,

Hyvää juhlapäivää!

Kiitos mahdollisuudesta käyttää puheenvuoro hienot, pitkät perinteet omaavan yhdistyksen vuosittaisessa juhlassa. Olette varmasti perustellusti ylpeitä yhdistyksenne pitkästä perinnöstä ja saavutetuista tuloksista.

Yhdistyksenne liittyy suureen sivistyksen ja koulutuksen perintöön, josta olemme Suomessa olleet ylpeitä. Tänä ajattelemme, että koulutus kuuluu niin syvästi suomalaiseen hyvinvointiin ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien luomiseen, että pidämme sitä tärkeimpänä suomalaisena vientituotteena. Rouvasväen yhdistyksen perustamisen aikoihin yli 160 vuotta sitten tilanne oli toinen ja koulun perustaminen oli osa köyhyyden voittamista ja erityisesti tyttöjen ja naisten oikeuksien toteuttamista. Sitä koulutus on edelleen.

Rouvasväen yhdistyksen 164 vuotias toiminta on oman järjestöni, Suomen Punaisen Ristin, kannalta kovinkin kiinnostavaa. Olemme toki 12 vuotta nuorempia kuin yhdistyksenne mutta molemmat järjestöt ovat syntyneet samaan arvopohjaan ja maailmaan. Tavoitteena on toimia yhdessä muiden auttamiseksi ja hyvinvoinnin mahdollistamiseksi. Nämä arvot ja tavoitteet ovat edelleen elinvoimaisia ja tärkeitä!

Rouvasyhdistyksen jatkuvuuteen liittyy varmasti monia syitä, jotka liittyvät käkisalmelaisuuteen ja siitä syntyvään identiteettiin, toiminnan siirtyminen äidiltä tyttärelle on tärkeä osa historian ketjua. Kuvittelen, että kuuluminen rouvasyhdistykseen ja siinä toimiminen antaa toimijoilleen jotakin merkityksellistä ja tärkeää. Merkitystä luo kulttuuristen siteiden pitäminen Käkisalmeen mutta myös verkosto, jossa yhdessä jaetaan itse kullekin tärkeitä asioita. Merkitykset ja tunne kuulumisesta johonkin itseään suurempaan kokonaisuuteen on korostetusti tämän päivän kansalaistoimintaan mukaan tulevien ja mukana olevien toiminnan taustalla. Auttaminen, omien kokemusten jakaminen, yhdessä oppiminen ja yhdessä kulkeminen ovat tärkeitä arvoja ja toiminnan syitä. Hyvinvoivan yhteisön ja yhteiskunnan taustalla on luottamusta jakava ja yhteistä vastuuta korostava yhteisö ja sen jäsenet.

Kiinnostavaa on, että viime aikainen sosiaalisen pääoman ajattelu on havainnut monien toimijoiden omassa elämässään jo aiemmin todentaman tosiasian: järjestötoimintaa, kuorolaulantaa, tämän päivän kokemuksen perusteella musiikkia ja runonlausuntaa ja yhteistä tekemistä harrastavat voivat paremmin ja ovat hyvinvoivia. Siis yhteinen tekeminen voi olla ratkaisevaa yksilön ja sitä myötä yhteisön hyvinvoinnin kannalta. Se lisää myös turvallisuuden tunnetta:

ratkaisevaa on, että kuulumme sellaiseen verkostoon, johon kuuluminen antaa meille varmuuden siitä, että saamme halutessamme apua ja turvaa lähiyhteisöstä, perheestä ja yhteiskunnasta.

Kiinnostavaa on, että tänä päivänä järjestötoiminta nähdään ja yhä enemmän tunnustetaan myös yhdeksi oppimisolueksi. Selvää on, että järjestöt kouluttavat paljon ihmisiä ensiaputoihin, henkiseen tukeen, terveyteen liittyvissä asioissa. Mutta itse järjestötoimintaa antaa taitoja ja tietoa yhteiskunnasta ja yhteistyön merkityksestä.

Punaisen Ristin toiminta Suomessa ja kaikkialla maailmassa, 190 muussa maassa, perustuu paikallisuuteen ja paikalliseen toimintaan, joka toimii vapaaehtoisten innostuksen, toimintahalun ja motivaation pohjalta. Siinäkin tavoitteena on muiden ihmisten auttaminen. Kiinnostavaa on ollut havaita Suomessakin, että yhdessä toimiminen, vapaaehtoistoiminta elää uutta kasvukautta Suomessa. Eri puolella Suomea ihmiset jakavat osaamistaan ja tietoaan yhdessä tekemiseen. Halu luoda merkityksiä ja liittyä auttajien ja toimijoiden ketjuun ja toiminta siirtyy sukupolvelta toiselle.

Meillä Punaisessa Ristissä yksi vakaimmista ja suurimmista toimintamuodoista on ystävöityminen, jossa eri ikäiset ihmiset tapaavat eri ikäisiä ja eri syistä yksinäisyydestä kärsiviä ihmisiä. Maahanmuuttajat, nuoret, laitoksissa elävät, ikäihmiset – monet meistä joutuvat kokemaan yksinäisyyden varjon elämässään. Viime aikaiset tutkimukset osoittavat, että yksinäisyydellä on paitsi sosiaalisia syrjäytymisen vaikutuksia mutta se vaikuttaa terveyteen, joidenkin arvioiden mielestä se on yhtä vahingollista kuin tupakointi.

Olemme juuri viettäneet Lapsen oikeuksien viikkoa, ja juhlistaneet lapsen oikeuksien sopimuksen sopimisen 30 juhluvuotta. Yksi viikon keskeisimmistä teemoista on ollut varmistaa, että lapset Suomessa ja kaikkialla maailmassa saavat sen suojan ja turvan, mitä he ansaitsevat. Tähän kuuluu oikeus huolenpitoon ja sosiaalisiin suhteisiin. Valitettavasti monet lapset kärsivät köyhyyden ja osattomuuden mukanaan tuomaa yksinäisyyttä ja joukkoon kuulumattomuutta. Siinä meillä kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa ja ottaa mukaan niitäkin, jotka eivät osaa tai uskalla yhteyttä muihin hakea. Olemme Punaisessa Ristissä nostaneet tärkeäksi teemaksi oppia näkemään ja kuuntelemaan niitä, jotka eivät ole kaikkein näkyvämpiä tai jotka eivät ole yhteiskunnan kovaäänisimpiä. Tämä on meille myös arvokysymys. Yhteiskunta, jolle jokaisen erilaisenkin äänen kuuleminen ja ihmisen arvon kunnioittaminen siksi, että hän on ihminen, on meille kaikille tärkeä ja puolustamisen arvoinen.

Punaisen Ristin toiminnalla ja yhdistyksen toiminnalla on toki muitakin yhtymäkohtia: rouvasyhdistys tavoitteli kansakoulua, erityisesti tytöille. Suomessa olemme onnistuneet saamaan naisten sivistykselliset oikeudet korkealle – ja olemme olleet parantamassa aktiivisesti maailman tyttöjen asemaa. Tyttöjen koulutuksella on edelleen valtava merkitys perheen ja koko yhteisön elämässä. Unicefin arvion mukaan tytöt, jotka käyvät yli 7 vuotta koulua menevät myöhemmin naimisiin, kasvattavat terveempiä lapsia ja laittavat myös lapsensa kouluun. Muutosta on tapahtunut: vuonna 1990 noin 102 miljoonaa lasta jäi alakoulun ulkopuolelle, vuonna 2017 luku oli melkein puolittunut nyt heitä 64 miljoonaa lasta, joista hieman yli puolet on tyttöjä. Jotenka työtä vielä riittää. Pidämme Punaisessa Ristissä tärkeänä, että yhteisöjen toiminnassa eri puolilla maailmaa tyttöjen ja lasten tarpeet otetaan erityisellä huolellisuudella huomioon.

Näemme erittäin vaikeana lasten tilanteen niissä maissa, joissa ihmiset joutuvat pakenemaan kodeistaan joko maan sisällä tai naapurimaihin. Maailman 64 miljoonasta pakolaisesta yli puolet on naisia ja lapsia. Punaisen Ristin toiminnassa ja inhimillisessä auttamistyössä pidämme tärkeänä sitä, että lapset voivat käydä koulua myös pakolaisuuden aikana ja että naisia autetaan heidän työssään huolehtia vanhuksista, lapsista heidän vaikeassa arjessaan. Tämä apu on suojaa, ruokaa, toimeentulon hankkimista ja terveyttä.

Apu ei ratkaise kaikkia arjen huolia mutta auttaminen luo toivoa ja antaa ehkä iloa saajilleen. Jokainen toivoa luova teko antaa myös uskoa tulevaisuuteen.

Se on varmasti tärkeintä, mitä omassa toiminnassamme voimme jokainen tehdä: pienillä teoilla voimme arjenkin keskellä auttaa, luoda toivoa ja sitä kautta antaa uskoa myös tulevaisuuteen.

Toivotan teille hienoa juhlaa, valoisaa keskitalven aikaa – ja iloa toimintaanne.